

Handlingsplan för samverkan: Minskad rekrytering till kriminalitet och Stöd att lämna kriminalitet

Bakgrund

Östberga är en stadsdel i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde med ca 5800 invånare. I jämförelse med genomsnittet i Stockholms stad visar invånarna i Östberga lågt valdeltagande och lågt förtroende för stadsdelsförvaltningen, enligt den gemensamma lokala lägesbild för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde som sammanställdes i oktober 2016. I samma dokument redovisas även siffror från Trygghetsmätningen 2014 som visar att upplevelsen av otrygghet hos invånarna i Östberga ligger högre än genomsnittet i stadsdelen och i staden (6,1 % känner sig otrygga/mycket otrygga i Östberga jämfört med 4,9 i EÅV och 4,3 i hela Stockholms stad).

En medarbetardialog som genomfördes med tjänstepersoner i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning som arbetar i Östberga visar att det finns en glorifiering av kriminalitet som livsstil och utanförskap hos en mindre grupp ungdomar i Östberga. Resultaten från samma typ av dialog i polisdistrikt Globen pekar på att ett fåtal av Östbergas invånare är kriminella och förstör trygghetskänslan för alla andra. Man konstaterar att området på och runt Östberga torg upplevs särskilt otryggt då kriminella försöker använda området som sitt.

Fryshuset har gjort en kartläggning och behovsinventering i Östberga under 2015 som ger en samstämmig bild av trygghetsläget: ett mindre gäng kriminella drar ner trygghetskänslan och blir destruktiva förebilder för de unga i Östberga.

Det finns också ett engagemang hos många boende i Östberga för sitt bostadsområde. Flera boende har deltagit på olika sätt i en medborgardialog i Östberga som genomfördes under 2016. Denna resulterade i ett antal förslag för att öka trivsel och trygghet i området. Man konstaterade att många aktörer har arbetat med målet att stödja och motivera personer att inte ge sig in i kriminalitet eller att lämna sitt kriminella liv bakom sig och att det behövs tydlighet i vad som förväntas av respektive part samt transparens gentemot varandra. Det behövs en koordinering av insatser. Utifrån detta bildades i december 2016 en samverkansgrupp bestående av aktörer

som arbetar på olika sätt med att förebygga kriminalitet och skapa trygghet i Östberga.

Syfte och mål

Syftet med samverkan är att skapa en bra struktur för att 1) förebygga att unga/unga vuxna ger sig in i kriminalitet, 2) fånga upp och samverka kring unga/unga vuxna som vill lämna kriminalitet. Målet är färre kriminella i Östberga 2020 och ökad upplevelse av trygghet i området.

Medverkande parter: Från stadsdelsförvaltningen: Sociala insatsgrupper, Östberga Community Center, fältassistenterna. Från arbetsmarknadsförvaltningen: Jobbtorgs ungdomskonsulenter. Från Fryshuset: Mobila teamet i Östberga. Från Polisen: kommunpolis från lokalpolisområde Globen.

Vem gör vad?

De deltagande verksamheterna har olika uppdrag som vi gått igenom i gruppen, här följer en sammanfattning:

Fryshusets mobila team: Fryshuset har ingått ett Idéburet offentligt partnerskap med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Verksamheten vänder sig primärt till tjejer och killar mellan 12-30 år, som befinner sig i utanförskap eller som riskerar att hamna där. Det är unga som rör sig i en gatumiljö och hänger i centrum och som inte nås eller organiseras av andra organisationer eller samhällsinstanser. Fryshuset ska genom att jobba med mobilisering rusta unga för att inte hamna i destruktiva sammanhang. Man har upprättat ett mobilt team som skapar olika mötesplatser i området. Man har till exempel startat aktiviteter som fotboll, dans och thaiboxning med dialog. Man ordnar även ledarskapsutbildningar för ungdomar som befinner sig i riskzon för utanförskap.

Jobbtorgs ungdomskonsulenter har i uppdrag att fånga upp målgruppen unga vuxna 20-29 år som inte jobbar, inte pluggar och inte har försörjningsstöd eller annan myndighetskontakt. De försöker sedan få in dessa personer i Jobbtorgs ordinarie aktiviteter. Man anordnar till exempel anhörigkvällar på olika platser i staden där föräldrar får information om vilken hjälp deras ungdomar/unga vuxna kan få för att komma igång i jobb och studier. En anhörigkväll för föräldrar i Östberga ordnades hösten 2016 i samarbete med polisen och SIG Unga Vuxna.

Östberga Community Center (ÖCC) har ett uppdrag att erbjuda trygghetsskapande mötesplatser och aktiviteter för män och kvinnor 18+. Verksamheten ordnar t.ex. hälsostärkande aktiviteter såsom träning på utegymmet i Östberga samt Boxercise i Östbergaskolan. Varannan fredag samverkar ÖCC bl.a. med

Fryshuset och grillar med boende i Östberga. Under juni-augusti har ÖCC ansvaret för att samordna projektet ”levande torg” som utgår från att ÖCC ska vara behjälpliga i att, tillsammans med boende och andra aktörer i området, levandegöra torget i Östberga.

Sociala insatsgrupper (SIG): SIG vänder sig till personer i åldern 13-29 år boende i stadsdelen som behöver hjälp att bryta med någon typ av kriminalitet. Som inskriven i SIG får man en lots som hjälper en att ta och hålla i alla de kontakter man kan behöva för att byta livsstil, t ex jobb, studier och fritid. Lotsen är också ett socialt och motiverande stöd. Lotsen följer med på möten och ser till att alla myndigheter samverkar kring personen. Samordnaren för SIG Unga Vuxna håller i Östbergamötena, tar fram dagordning och sammanställer handlingsplan.

Fältassistenterna jobbar uppsökande och relationsskapande gentemot ungdomar upp till 18 år i stadsdelen och samarbetar med andra som verkar i området med målgruppen.

Polisens uppgift enligt lag är att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet, övervaka den allmänna ordningen och säkerheten och ingripa när störningar har inträffat, utreda och beivra brott och lämna allmänheten skydd, upplysningar och annan hjälp. *Kommunpolisen* har uppgiften att bedriva brottsförebyggande arbete på strategisk nivå och ska vara den främsta kontakten med kommuner och större samverkansparter på strategisk nivå. I nuläget finns inga områdespoliser, som ska vara den främsta kontakten med kommuner och samverkansparter på en operativ nivå, därför deltar kommunpolisen i detta forum.

Hur samverkar vi?

Samverkansgruppen har funnits sedan december 2016. Vi har regelbundna möten, i nuläget cirka en gång i månaden. På mötena fokuserar vi på det praktiska arbetet i Östberga – vilka aktiviteter kan vi göra tillsammans? Finns det unga/unga vuxna vi behöver fånga upp?

Dagordning för mötena ser för närvarande ut så här:

1. Uppföljning av föregående möte
2. Lägesrunda – de olika verksamheternas aktiviteter i Östberga, vad har hänt sedan sist
3. Kommande aktiviteter
4. Unga/unga vuxna i behov av stöd
5. Brainstorming – nya idéer, vad kan vi göra tillsammans?
6. Utmaningar
7. Ev. info från andra nätverk som jobbar med målgruppen unga kriminella

Vi hoppas på att skapa en samverkan som är långsiktigt hållbar. Vi vill skapa transparens mellan verksamheterna med bra och enkel kommunikation sinsemellan. Det kan handla om att ordna med lokaler för aktiviteter, att närvara på varandras aktiviteter och att skapa gemensamma aktiviteter.

Grillningen varannan fredag är ett exempel där ÖCC och Fryshuset gemensamt ordnar med det praktiska och andra verksamheter kommer och deltar. Planeringen för ett levande torg under sommaren är ett annat exempel där olika verksamheter kommer att hjälpas åt att med att fylla tiden med meningsfulla aktiviteter. Allt för att bidra till en positiv utveckling i Östberga!

Uppföljning

På mötena kommer vi att följa upp huruvida någon av verksamheterna ”fångat upp” de unga/unga vuxna som tagits upp på föregående möte. Statistiken sammanställs av samordnaren för SIG Unga Vuxna.

Källor

Gemensam lokal lägesbild – Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, Lokalpolisområde Globen, Lokalpolisområde Farsta. Daterad 11 oktober 2016. Diarienummer 1.2.5.-763/2016

Kartläggning och behovsinventering i Östberga 2015 – Fryshuset.